

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/299/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221206756
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7221206756.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. P. nar. XX.X.XXXX dieťa rodičov: matky Mgr. D. P. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v P. na G. ulici č. X zastúpenej JUDr. Petrom Konvičným advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Rázusovej ulici č. 1 a otca Ing. H. P. nar. X.X.XXXX bývajúceho v P. na S. ulici č. XX v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 43P/99/2021-28 zo dňa 4.10.2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolacie konanie v časti o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. zastavuje.
- II. Potvrdzuje uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na platenie výživného v nevyhnutnej miere.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala dočasne zveriť mal. A. do jej výlučnej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' povinnosťou platiť na maloletú výživné v nevyhnutnej miere v sume 250 Eur mesačne do právoplatného skončenia konania vo veci rozvodu manželstva a úpravy pomerov k maloletej na čas po rozvode vedeného na konajúcom súde pod sp. zn. 14P/55/2021.

2. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že aktuálne neexistuje potreba bezodkladného zásahu súdu z dôvodu ohrozenia najlepšieho záujmu maloletej. Mal preukázané, že faktickú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka, s čím jej otec nerobil problémy. Čo sa týka nepriznania nevyhnutného výživného, matka v návrhu neuviedla ani žiadne skutočnosti, ktoré by znamenali ohrozenie výživy dieťaťa, čo je podstatou inštitútu neodkladného opatrenia. Má zabezpečený pravidelný príjem. Vychádzal z toho, že podstatným je preukázanie, že rodič zabezpečujúci starostlivosť o dieťa nie je schopný uspokojovať jeho potreby ani v nevyhnutnom rozsahu, čím by mohlo dôjsť k ohrozeniu, prípadne aj života a zdravia maloletého dieťaťa. Konštatoval, že konečné určenie vyživovacej povinnosti toho ktorého rodiča vyžaduje vykonanie dokazovania, čo presahuje rámec inštitútu neodkladného opatrenia.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala formálne a strohé odôvodnenie zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že nie sú splnené zákonné predpoklady, s čím zásadne nesúhlasí, nakoľko má za to, že skutočnosti prezentované v jej návrhu zo dňa 6.9.2021 resp. v písomnom podaní zo dňa 16.8.2021, ktoré tvorilo súčasť návrhu matky, ako aj z obsahu súdneho spisu vedeného konajúcim súdom pod sp. zn. 14P/55/2021, pripojenie ktorého v konaní žiadala vyplýva, že podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia boli naplnené

a je v záujme maloletého dieťaťa, aby požadované neodkladné opatrenie bolo nariadené. Opätovne dala do pozornosti, že od polovice augusta až do polovice septembra 2021, t.j. jeden celý mesiac sa otec preukázateľne nezaujímal o maloletú a nekomunikoval ani s ňou, ktorá s ním mala záujem nielen situáciu, ktorá sa odohrala medzi maloletým dieťaťom a jeho starou mamou v auguste na svadbe, ale taktiež aj iné záležitosti týkajúce sa maloletej. Má za to, že uvedené správanie otca je možné považovať za dôvod, pre ktorý súd môže maloleté dieťa dočasne zveriť do jej výučnej osobnej starostlivosti. Zároveň upriamila pozornosť, že vo veci samej otec nesúhlasil s tým, aby maloletá bola zverená do jej výlučnej osobnej starostlivosti, naopak, dožaduje sa striedavej osobnej starostlivosti. Nemôže sa stotožniť ani s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého údajne nie je dôvod, pre ktorý by pred rozhodnutím vo veci samej mal rozhodnúť aj o uložení povinnosti otcovi, dočasne prispievať na výživu maloletej, pretože údajne nie je osvedčená potreba nariadenia takéhoto neodkladného opatrenia. Z jej návrhu, ako aj z návrhu zo dňa 16.8.2021 pritom vyplýva, že otcov mesačný čistý príjem zo závislej činnosti je cca 1.220 Eur, má príjem aj z inej ako závislej činnosti, taktiež má príjmy aj z iných činností, a to najmä z predaja bytu na S. ulici č. XX v P., resp. z predaja práva kúpy nehnuteľností v projekte „Albelli“, resp. „Povrazy rezidencia KVP“. Zdôraznila, že otec dlhodobo neprispieva nijakým spôsobom na výživu maloletej. Jeho tvrdenia, že údajne už dva roky pravidelne platí výživné na maloletú v sume 130 Eur, resp. že údajne hradí aj ďalšie náklady na maloletú, sa nezakladajú na pravde. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov vidí v tom, že otec má zákonnú povinnosť prispievať na výživu maloletej a má preukázateľne dostatočný mesačný príjem, ktorý je podstatne vyšší ako jej príjem, neprispieva jej na výživu maloletej, pričom posledné obdobie sa o maloletú ani preukázateľne nezaujímal. Prejavila aj obavu, že by mohla byť ohrozená exekúcia, pričom poukázala na svoje podanie zo dňa 16.8.2021, v ktorom opísala, že otec sa v poslednom období začal preukázateľne zbavovať majetku, aby nemusel plniť svoje dlhy (najmä vrátiť pôžičky, ktoré mu boli poskytnuté zo strany svokry), prípadne aby zároveň znížil svoje majetkové pomery kvôli konaniu o úpravu výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Za potrebné považovala uviesť, že to, že ona má pravidelný príjem, ešte automaticky neznamená, že súd nemôže neodkladným opatrením nariadiť otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu, nakoľko z jej príjmu môže byť údajne zabezpečené výživné na maloletú. Nie je pravdou, že by v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by znamenali možné ohrozenie výživy maloletej. Z obsahu jej návrhu zo dňa 6.9.2021 vyplýva, že v prípade výdavkov maloletého dieťaťa ako aj príjmov a majetkových pomerov oboch rodičov maloletého dieťaťa v plnom rozsahu odkazuje na svoje podanie zo dňa 16.8.2021, ktoré súdu prvej inštancie aj pripojila k návrhu. V tomto písomnom podaní poukázala nielen na výšku svojho mesačného príjmu, ale taktiež aj na výšku svojich mesačných výdavkov, resp. výdavkov spojených s maloletou, ako aj na skutočnosť, že náklady na maloletú, ktoré nedokáže uhradiť z jej mesačného príjmu, sa snaží hradiť či už z našetrovaných finančných prostriedkov, alebo z finančných prostriedkov, ktoré jej poskytuje jej matka. Nie je teda pravdou tvrdenie súdu prvej inštancie, podľa ktorého údajne v konaní neuviedla skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť výživu maloletej. Konštatovala, že súd prvej inštancie nielen že nesprávne zistil skutočný stav, ale tiež aj nesprávne vec právne posúdil. Navyiac v uznesení absentuje aj náležité odôvodnenie, resp. vysporiadanie sa s jej podstatnými tvrdeniami, resp. skutočnosťami, ktoré boli dôležité pre rozhodnutie vo veci. V dôsledku uvedených skutočností považuje napadnuté uznesenie za arbitrárne. Uviedla, že absencia riadneho odôvodnenia uznesenia má za následok nepreskúmateľnosť uznesenia, čo je považované v zmysle ustálenej súdnej praxe aj za inú vadu konania. Do pozornosti dala aj ustálenú súdnu prax (napríklad uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/108/2020 zo dňa 20.8.2020), z ktorej vyplýva, že v prípade, ak povinný rodič neprispieva na výživu maloletého dieťaťa, a to aj napriek tomu, že je preukázaný jeho príjem, súdy návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci uloženia vyživovacej povinnosti povinnému rodičovi de facto vyhovejú, nakoľko ide o záujem maloletého dieťaťa. Zároveň pripojila spomenuté uznesenie Okresného súdu Košice II č.k. 14P/108/2020-33 zo dňa 20.8.2020. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby napadnuté uznesenie zmenil tak, ako to navrhla vo svojom návrhu zo dňa 6.9.2021, prípadne určil inú výšku výživného, resp. aby nariadil neodkladné opatrenie aspoň čo do povinnosti otca prispievať dočasne na výživu maloletej, a to do skončenia konania vo veci samej.

4. Matka podaním zo dňa 18.10.2021 oznámila, že dňa 8.10.2021 Okresný súd Košice II vydal vo veci samej vedenej pod sp. zn. 14P/55/2021 rozsudok, ktorým jej manželstvo s otcom rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej mal. A. zveril do jej výlučnej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otca zaviazal, aby na čas po rozvode prispieval na výživu maloletej sumou 350 Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred jej, styk otca s

maloletou neupravil. Obaja rodičia sa vzdali práva na podanie odvolania. Vzhľadom na skutočnosť, že vo veci samej došlo medzičasom k rozhodnutiu, ktorým sa upravila nielen osobná starostlivosť k maloletej, ale aj vyživovacia povinnosť otca k maloletej na čas po rozvode uviedla, že berie svoje odvolanie zo dňa 6.10.2021 späť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o jej návrhu na zverenie maloletej do jej výlučnej osobnej starostlivosti a navrhla odvolaciemu súdu, aby odvolacie konanie v tejto časti zastavil. V prípade jej odvolania proti tej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorou súd zamietol jej návrh na uloženie dočasnej vyživovacej povinnosti otcovi v sume 250 Eur mesačne, na tejto časti odvolania naďalej trvá. Poukázala na to, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhala určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej dočasne v sume 250 Eur, a to od mesiaca september 2021 až do právoplatnosti skončenia súdneho konania vedeného pod sp. zn. 14P/55/2021. Nakoľko otec uhradil výživné za mesiac november 2021, a to v zmysle právoplatného rozsudku má za to, že jej odvolanie smeruje už len voči tej časti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý jej návrh na uloženie vyživovacej povinnosti otcovi za mesiac september 2021 (250 Eur) a október 2021 (250 Eur). K podaniu pripojila rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 14P/55/2021-279 zo dňa 8.10.2021.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky potvrdil, že konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 14P/55/2021 o rozvod jeho manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. na čas po rozvode bolo právoplatne ukončené dňa 8.10.2021. Poukázal na to, že svojim postojom v tomto konaní dal najavo, že sa chce úplne dištancovať od sporov, ktoré matka vyvoláva, pretože ich vyvoláva úplne zbytočne. Nemá dôvod participovať na tomto nezmyselnom a krutom vyrovnávaní si účtov, pretože v konečnom dôsledku si ich následky odnesie mal. A., ktorá vo svojom veku nechápe, že prenáša negativizmus matky a starej matky voči nemu. Zdôraznil, že s dcérou má pozitívny a šťastný vzťah a takýto ho mieni aj budovať do budúcnosti. Uviedol, že po rozvode manželstva a úprave styku bez obmedzení je to práve matka, ktorá ho žiada o častejšie preberanie dcéry, keďže za ostatné roky pred rozvodom bola zvyknutá na to, že dieťa u neho trávilo rovnaký čas ako u nej, teda mala pre seba viac voľného času, mohla sa venovať svojim aktivitám a zvykla byť odcestovaná aj dlhšiu dobu. Keďže došlo k dohode v otázke výchovy ako aj v otázke výživy, má za to, že v súčasnosti nie je daná žiadna bezprostredná hrozba ani ujma, ktorá by odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do starostlivosti jedného z rodičov a určenie výživného. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 369 ods. 1 CSP, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemožno ho podať znova.

9. Podľa § 369 ods. 3 CSP, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

10. Odvolací súd skôr, ako pristúpil k rozhodnutiu o odvolaní, preskúmal, či boli splnené podmienky pre nariadenie odvolacieho konania. Z predloženého spisu zistil, že matka maloletej dňa 18.10.2021 zobrala svoje odvolanie v časti smerujúcej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o jej návrhu na zverenie maloletej do jej výlučnej osobnej starostlivosti späť a navrhla odvolaciemu súdu, aby odvolacie konanie v tejto časti zastavil. Na základe uvedeného odvolací súd konanie podľa § 369 ods. 3 CSP v časti o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. zastavil, keďže otec ani kolízny opatrovník neprejavili s čiastočným späťvzatím návrhu nesúhlas.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na platenie výživného v nevyhnutnej miere a to v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že v tomto prípade neboli ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože matka dostatočným spôsobom neosvedčila neodkladnú potrebu dočasnej úpravy platenia výživného otcom v nevyhnutnej miere. Pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť navrhovateľom hodnoverne osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj existencia skutočností odôvodňujúcich potrebu bezodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že rozhodovanie o neodkladnom opatrení je konaním o dočasnom opatrení, ktorého zmyslom a účelom je rýchla (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci. Nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná a ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania.

17. V súlade s § 366 CMP podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného je osvedčenie skutočností, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy mal. Liany v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúci zo zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Podstatným je preukázanie, že potreby maloletej nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa nachádza, uspokojované ani v nevyhnutnej miere. Uvedená skutočnosť však z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, či podania matky zo dňa 16.8.2021ani z obsahu spisu a pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/55/2021 nevyplýva. Z návrhu matky vyplýva, že maloletá je v jej faktickej starostlivosti, ona jej zabezpečuje celkovú výživu a uhradza všetky potrebné náklady. Používa na to svoj príjem, našetrené prostriedky a finančne jej vypomáha aj jej matka. Podľa jej vyjadrenia otec na výživu mal. A. ničím neprispieva, napriek tomu, že má pravidelný príjem, ktorý je vyšší ako jej. Uvedené skutočnosti však nemožno považovať za preukázanie naliehavosti a neodkladnosti nariadenia neodkladného opatrenia v tejto otázke. Odvolací súd konštatuje, že aj keď v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie spravidla nevykonáva, tvrdené skutočnosti je potrebné osvedčiť. Matka však svoje tvrdenie o nevyhnutnosti finančnej výpomoci od svojej matky ničím nepreukázala a neosvedčila. K odvolacej námietke matky, že nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné aj pre obavu, že otec sa zbavuje majetku a prípadná exekúcia môže byť ohrozená, odvolací súd uvádza, že matka nepredložila žiaden exekučný titul voči otcovi, ani neuviedla konanie, ktoré by voči nemu prebiehalo. Navyiac z podania matky zo dňa 18.10.2021 vyplýva, že si uplatňuje výživné pre maloletú v celkovej sume 500 Eur, čiže to nie je suma, ktorá by pri majetkových pomeroch otca odôvodňovala nariadiť neodkladné opatrenie pre obavu, že prípadná exekúcia by bola ohrozená. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka má pravidelný príjem (850 Eur mesačne) a výživa dieťaťa je (bola) v nevyhnutnom rozsahu riadne zabezpečovaná. Odvolací súd nepopiera zákonný nárok dieťaťa na výživu od svojich rodičov (v súčasnej dobe už je priznaný v konaní vo veci samej), avšak len samotná existencia práva dieťaťa na výživné nie je dôvodom na zásah súdu do pomerov účastníkov konania s poukazom na zákonné ustanovenie § 366 CMP. K odkazu matky na ustálenú súdnu prax a poukaz na rozsudok Okresného súdu II sp. zn. 14P/108/2020, k tomu odvolací súd uvádza, že v danom konaní bola finančná situácia matky neporovnateľne iná (jej zárobok bol 578 Eur) a navyiac, za ustálenú rozhodovaciu prax možno považovať len rozhodnutia súdnych autorít najvyšších inštancií.

18. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, posúdil

ho podľa správnych zákonných ustanovení, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého uznesenia presvedčivé a odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje. Matka maloletej ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

19. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na platenie výživného v nevyhnutnej miere podľa § 387 ods. 1 CSP, a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).